

College van Burgemeester en Wethouders van de
gemeente Stadskanaal
T.a.v. de heer J. Bezema
Postbus 140
9500 AC STADSKANAAL

PlasBossinade Advocaten N.V.
Postbus 1100
9701 BC Groningen
Paterswoldseweg 804
Tel. +31(0)50 521 43 33
Fax +31(0)50 525 88 50
www.plasbossinade.nl
KvK: 01144514

Stichting Beheer Derdengelden
PlasBossinade Advocaten
IBAN: NL20 RABO 034 72 05 860
BIC: RABONL2U

Groningen, 9 februari 2016

Per e-mail:

j.bezema@stadskanaal.nl

Inzake : Gemeente Stadskanaal/advies camperplaatsen
Onze ref. : 20160105-14/wrv/gcb/16-00861281
Uw ref. :

mr. W.R. van der Velde
Advocaat
Tel. direct : (050) 521 43 65
Fax direct : (050) 525 54 35
E-mail : vandervelde@plasbossinade.nl

Geachte heer Bezema,

Bij mail van 4 februari jl. zond u mij het advies van de Commissie rechtsbescherming d.d. 26 oktober 2015 over het bezwaarschrift van mevrouw C. Diedel te Musselkanaal en de daarbij behorende stukken. U verzocht mij om – bij wijze van second opinion – daarover te adviseren. Met name wenst u te vernemen of het advies van de Commissie rechtsbescherming naar mijn mening juist is en zo ja, tot welke vervolgbesluitvorming dat zou nopen.

Het advies van de Commissie

De Commissie rechtsbescherming heeft overwogen dat de gemeenteraad in onvoldoende heeft gemotiveerd dat en waarom de aanwijzing van camperplaatsen in Musselkanaal plaatsvindt in het "algemeen belang" als bedoeld in artikel 25h lid 5 Mededingingswet.

De Commissie adviseert de gemeenteraad om daarnaar nader onderzoek te doen.

Tot slot stelt de Commissie rechtsbescherming dat het onder omstandigheden noodzakelijk kan zijn om Camping Musselkanaal financieel te compenseren, indien de gemeenteraad de camperplaatsen Spoordok aanwijst als algemeen belang in de zin van artikel 25h lid 5 Mededingingswet. Zonder die nadeelcompensatie zou een eventueel aanwijzingsbesluit onrechtmatig kunnen zijn, aldus de Commissie.

Mijn conclusie

Ik ben het eens met het oordeel van de Commissie rechtsbescherming dat in het Aanwijzingsbesluit van 20 oktober 2014 het algemeen belangkarakter van de camperplaatsen nog niet voldoende is gemotiveerd.

Het advies van de Commissie rechtsbescherming om die aanwijzing nader te onderbouwen en te motiveren, acht ik juist. Ik zal dat hierna uitwerken en toelichten.

De conclusie van de Commissie rechtsbescherming dat het handhaven van de algemeen belangaanwijzing (na hernieuwd onderzoek) zónder het aanbieden van nadeelcompensatie aan Camping Musselkanaal onrechtmatig kan worden, deel ik niet. Als de gemeenteraad de aanwijzing – na nieuw onderzoek – handhaaft, dan is het niet noodzakelijk om in datzelfde besluit Camping Musselkanaal (en eventueel andere campings) nadeelcompensatie te bieden. Wel kunnen Camping Musselkanaal – en eventueel andere gedupeerden – in een afzonderlijke procedure bij de gemeenteraad een nadeelcompensatieclaim indienen (vergelijkbaar met een planschadeclaim na de vaststelling van een bestemmingsplan). Er zijn op dit moment onvoldoende gegevens beschikbaar (bijvoorbeeld over het nadeel van de camping) om iets te zeggen over de vraag of er ook daadwerkelijk nadeelcompensatie moet worden uitgekeerd.

Onderbouwing algemeen belang

/. De Handreiking Wet markt en overheid (**bijlage 1**) gaat (op bladzijde 25 t/m 28) uitgebreid in op het onderbouwen van een algemeen belang aanwijzing. De in deze Handreiking genoemde vereisten zijn ontleend aan de parlementaire geschiedenis bij de Wet markt en overheid.

Het primaire raadsbesluit (d.d. 20 oktober 2014) voldoet op een aantal punten niet aan de vereisten uit de Handreiking.

- Er is een onvoldoende concrete omschrijving van het algemeen belang, dat met de aanwijzing gediend is. Als algemeen belang is weliswaar genoemd het geven van een impuls aan de economische ontwikkeling van de middenstand/horeca in Musselkanaal (spin-off voor Musselkanaal). Maar een kwantitatieve omschrijving daarvan (bijvoorbeeld hoeveel middenstand en horeca? Hoeveel bestedingen vanuit de camperplaatsen?) ontbreekt
- Er is geen onderzoek gedaan naar de (financiële) gevolgen voor derden (Camping Musselkanaal en eventueel andere campings in de omgeving) en;
- Er heeft geen belangenafweging plaatsgevonden tussen enerzijds het te dienen (algemeen) belang tegenover anderzijds de schadelijke gevolgen voor derden.

Het advies van de Commissie rechtsbescherming om nader onderzoek te doen naar het algemeen belang en een afweging tussen het algemeen belang en de belangen van derden te maken, is naar mijn mening dus juist.

Bij de beschrijving van het algemeen belang zal de gemeenteraad specifiek aandacht moeten besteden aan de vraag of de markt zelf al voorziet in het aanbod van de desbetreffende diensten. In dat geval geldt namelijk als hoofdregel dat geen sprake is van marktfalen en dat een algemeen belang aanwijzing achterwege moet blijven.

Uit het aanwijzingsbesluit van 20 oktober 2014 blijkt dat het zou gaan om 2.500 overnachtingen op de camperplaats Spoordok per jaar. De vraag is dan of "de markt", dat wil zeggen campings in de omgeving, (jaarrond?) in dat aanbod kunnen voorzien.

Belang zorgvuldig onderzoek en onderzoeksopzet Grontmij

Camperplaatsen in de praktijk

Het is mijns inziens raadzaam om het algemeen belang-onderzoek deugdelijk uit te (laten) voeren. Sinds de Wet markt en overheid staan camperplaatsen namelijk zeer in de belangstelling (wie argeloos googlet op "Wet markt en overheid" zou kunnen denken dat de Wet markt en overheid alleen over camperplaatsen gaat).

In veel gemeenten waar camperplaatsen worden toegestaan, bemoeit de Recron zich daar actief mee (of beter: tegen). Verder heeft de Autoriteit Consument en Markt (toezichthouder Wet markt en overheid) in een brief van 19 juni 2015 (**bijlage 2**) aan de VNG aangekondigd te zullen toezien op de naleving van de Wet markt en overheid in de relatie tot de aanwijzing van camperplaatsen door gemeenten.

Onderzoeksopzet (Grontmijbrief d.d. 12 januari 2016 GM-0176319)

Het lijkt mij op zichzelf juist dat Grontmij het lokaal economisch belang van de camperplaatsen in Musselkanaal nader onderzoekt, kwantificeert en onderbouwt.

Daarnaast zal Grontmij ook kijken naar de consequenties voor Camping Musselkanaal. Ook dat lijkt mij op zichzelf correct.

In het kader van de algemeen belang-aanwijzing moet echter niet alleen worden gekeken naar Camping Musselkanaal, maar – als die er zijn – ook naar andere aanbieders van camperplaatsen in de omgeving van Musselkanaal. Indien immers een andere camping nabij Musselkanaal voldoende camperplaatsen biedt (maar Camping Musselkanaal zelf niet), dan is dat een belangrijk aspect dat moet worden betrokken bij de vraag of de gemeente zélf camperplaatsen moet exploiteren. Ik denk dus dat het (juridisch) niet correct is om het algemeen belang-onderzoek te beperken tot alleen de camping die bezwaar heeft gemaakt, maar moet worden uitgebreid naar alle aanbieders van camperplaatsen in de directe omgeving van Musselkanaal.

Belangenafweging en vervolgbesluitvorming

Tot slot merk ik op dat u er met het Grontmij-onderzoek nog niet helemaal bent. Grontmij zal uw gemeente gegevens aanreiken over enerzijds het lokaal economisch belang van de camperplaatsen Spoordok en anderzijds de negatieve gevolgen voor campings in de buurt.

Daarna zal de gemeenteraad op basis die feitelijke gegevens zelf een afweging moeten maken en moeten motiveren waarom in dit geval het algemeen belang van gemeentelijke exploitatie van camperplaatsen zwaarder weegt dan de daardoor geschade belangen van private (camping)ondernemers. Die afweging van belangen is uiteindelijk aan uw gemeenteraad.

-.-.-.-.-

Ik vertrouw erop u hierdoor voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u naar aanleiding van deze brief vragen heeft of behoefte aan nader overleg, dan kunt u natuurlijk altijd even met mij contact opnemen.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,

Robert van der Velde